

Det norske folkes kamp mot nazismen har vakt verdens beundring for den offrvilje og ubøyelighet, for den disiplin og kultur i kampanen som det har vist. Når vi ser tilbake på den innsatsen som er ydet i de to år som er gått, er vi all grunn til å være fornøyet. Det har vært få feilgrep og lite fekk i rekken. Men vi skal ikke sove på våre laurbær. Krigen blir langvarig og kampanen blir skarpere og skarpere og vi må holde oss klart for øye de grunnprinsipper som må følges skal resultatet bli godt. Uforsvarlige lettståndige aroler må ikke synnes ut uten organisert forberedelse. Overlat alt sannst til dem som bor sentralt i frontavsnittet. Unngå provosering og sett ikke etterre mål enn det er mulig å oppnå.- Et av de fenomener som naturlig nok før seg sterkt gjeldende i den ekstraordinære situasjon vi er opp i, men om ikke desto mindre er overoratlig skadelig, er den stadige misstenkelighet og fordømmelse av folk på sviktende grunnlag. Ved å sette igang uaklig sladder om at den og den er stripet, kan ikke bare gjøre obotelig skade for den det gjelder, men vår front blir svekket av splid og misstru og atmosfaren forgiftes. Det er bedre å være forsiktig når det gjelder å uttale nazister enn det motsatte. Det er ikke først og fremst vår oppgave å uttale syndere. Vår holdning må tvers igjennom være preget av saklighet og nøyernhet. Vi må bekjempe vår trang til å spre sensasjonelle nyheter, vi må tillate oss tvilende til alt vi hører som ikke er underbygget. Fortell heller litt for lite enn litt for mye. Slik ikke å skape noen grunnles og kortsliktig optimisme. Det har ingen hensikt å spre detaljerte opplysninger om de missandlinger som finner sted i tyskerenes og quislingenes fengsler. Overflidig diskusjon om disse ting lammer mer enn stimulerer. Tal aldri om hvorfor folk er arrestert, hvis det ikke henger sammen med åpne aksjoner. Slike diskusjoner kan lett forverre stillingen for dem som sitter arrestert. Let det være en regel hver gang noen reiser spørsmålet om hvorfor den eller den er arrestert at slike ting skal ikke dreftes. Husk også på at det ikke er noe storartet at folk blir fengslet, det er tvertimot et nederlag. Det er soldater som blir tatt tilfange av fienden og vår egen front blir tilsvarende svekket. Ingen må tro at man blir martyrer ved å ha sittet i et eller annet engsel eller koncentrasjonsleir. Å bli tatt kan hvem som helst oppnå, men det er langt vanskeligere å unngå det. Det er få folk her i landet og vi trenger felst mulig i forreste linje av folk som er sjeldelig og lehenslig godt nastet. Krigen blir langvarig og den hardeste kampanen har vi framfor oss.-Vi skal ikke være på uavladelig jakt etter provokaterer og spioner omkring oss. Slike personer fins det nok av, men vi oppdager dem aldri om vi er preget av en hysterisk spionangst. Grunnregelen skal være at vi ikke forteller noe som helst til noen som helst andre enn dem som nødvendigvis må vite det, når det gjelder opplysninger som ikke er allemanns eie. Nevn aldri hvem om det ikke er strengt nødvendig, fortelle aldri historier som kan føres tilbake til bestemte personer. Behersk enhver tendens til å skyte av en betydning. Kort sagt: Ta en holdning som om alle mulige mennesker er mulige provokaterer i den forstand at en ikke forteller noe som kan sette sak på spill, men vis ellers en alminnelig tillit til alle mennesker, og inntil en positivt vet det motsatte ut fra at alle er all righ. Vis heller for stor forsiktighet enn for liten. Snakk ikke hoyt på gaten eller offentlige steder om ting som ikke hvem som helst kan høre. Ha aldri illegale pirer liggende hjemme og flytte. Gi dem videre til en du kan stole på. Vår mpm må kjempes fram til seier og vi må bare vår del av krigens byrde. Vi må vise verden en ukuelighet som vil virke inspirerende på dem som går til kamp med våpen i hånd mot barbariet. Militært kan vi for øyeblikket ikke uttelle noe, vi skal ikke engang forsøke å svekke tyskerenes materielle kampev på nævneværende tidspunkt, men vi skal gjøre det klart for alle at ingen ter kan hindre det norske folk fra å si hvor det står.- Dette er vår norske kroffensiv.

Biskop Hille, som er fradent sitt embete og fraranet sitt jordiske gods, holdt mandag gudstjeneste i Hamar kirke i prestekjole og med bispekor. Kirken var stappende full av folk trass i at intet var kunngjort om at Hille skulle preke. Men folk ante - det var likemann et eller annet lå i luften

(I neste nummer vil vi lita jente fra folkeskolen Færøslim omtale "Færørens" piasetale i Borre)

Far fikk messe Tulla til å lese NTB's avisreferat av "førerens" tale unpinsestevnet i Borre ved ettermiddagskaffen. Hun leser og kommer til følgende jer med fedt trykk: "Jo sterke NS er jo sterke er Norge. Det er imidlertid sørget at det ennå er så mange norske kvinner og menn som ikke kan se nekt i den nåværende situasjon." Umiddelbart etter leser hun: "Jøssingene er ikke så sterke som de tror, vi har nøyaktige lister over dem. Det viser seg at både I - en - pst. er jøssinger." Men er en prosent så "mange kvinner og menn" da? bemerket Tulla.- Så leser hun av Quislings tale videre og stanser opp og tankefull da hun ser at føreren vil opprette hensegårder for den ene protten og at det skal bli en riktig stor en ved Tønsberg også, og sier: Kun det er mange hensegårder til disse stakkars få jøssingene og hvem skal være har i disse gården? I den største blir nok Quisling selv hane, svarer far, kanskje ikke før alle jøssingene en vakker dag er sloppet fri igjen.- Under videre lesning uttaler Quisling at Ne nå er så sterkt at det bare er spesielt om vi skal ta inn flere medlemmer.- Jeg skjønner ingen ting jeg, sier Tulla gitt. Først sier Quisling at det er sørget mange som ikke er NS, så sier at bare en pst. ikke er det og at han ikke vil ha flere medlemmer. Han har det samme i alle foredragene sine siden 1940, svarer far.

Så leser Tulla også Olga Bjoners foredrag på stevnet høyt. Olga begynner å spørre: "Hva er i veien med store deler av det norske folk som ikke vil inn i NS." - Det går rundt for meg alt dette, sukker Tulla og legger avisen på seg og far trester med å si at det går nok rundt for Quisling og Olga også.

"Minister" Blehr - eplet som falt så langt fra stammen - har også ladt sin høre. "Da krigen brøt ut var Norge med hensyn til forsyninger mesten like dårlig forberedt som i militær henseende", hevdet han. Utenrikshandelen var meninges stor og vår handelsflåte seilte så altfor mange varer inn i landet, mer enn noe annet land. "En kjempeoppgave som foreligger for oss etter krigen blir å gjenoppbygge vår handelsflåte", sier ministeren videre. Også her vil en liten Tullas logikk sperre herr Blehr hva vi i all verdens øyn skal med en kjempestor handelsflåte etter krigen når det var så galt at vi var for stor før krigen, og at det var så galt at den bidro til at utenriksdelen ble meninges stor. Skal det bygges en handelsflåte for å legge den i de norske havnene? - Herr Blehr forteller videre at vi nå får alt det vi ønsker fra Tyskland uten handelsflåte. Men, legger han til, det hadde vært bedre med våre forsyninger om det stygge England ikke hadde blokkert oss og tatt handelsflåten vår. Vi kunde da ha innført enda flere varer, sier ministeren. Alle forstår at det er på Tysklands vegne at Blehr gråter, for hadde vi hatt handelsflåten vår hjemme ville skipsladningene med matvarer - og fanger - til Tyskland bare blitt så mange flere. Og det norske folks rasjoner tilsvarende andre.

Quisling-minstrene har i hele vår agitert etter tysk ordre for øket landbruksproduksjon for å hjelpe Tyskland i krigen. Det norske folk får mindre og mindre jo mer det blir produsert. Slik vilde ikke ha kunnet hende hvis ikke NS hadde hjulpet okkupasjonsmakten med rasjonerings, anmeldelser, fengsling og mord og tilrettelegging for tyskerne på alle måter. Uten NS ville tyskerenes stilling i Norge blitt uholdbar.

Å krigsteatrene tordner kanonene. Sammenholder en de to parters meldinger om en slutte seg til at Krakov-slaget endte med like store tap på begge sider. Den tyske offensiven som skulle begynne her ble stanset av russerne som kom innen i forkjøpet. Aksens Libyaoffensiv løp bokstavelig talt ut i sandstormen, og den ene tyske byen legges i ruiner etter den andre. Stillingen i øyeblikket er ikke gunstig for aksen. Et godt barometer på dette er også børsene, og ikke minst Oslo børs der skipsaksjene har gått sterkt opp de siste ukene. Folk tror altså ikke noe på at skipsflåten vår er "stjålet" eller at den ligger på havbotnen.- Den bebudede tyske offensiven i øst er ennå ikke kommet i gang.

Årsutsiktene i Norge er ikke rærer for Vestlandet og Nord Norge på grunn av sin vår og kalt vær. Østlandet har også manglet varme, men den rikelige nedbøren gjør at årsveksten ser lovende ut. Rik høyavlning synes sikret. Førerfronten er sterkt, især sørgraffells der foreldrene danner en ubrytelig omkring den.

Leve Kongen og Fedrelandet!

Den politiske situasjonen i landet er stort sett uforandret. Naziprosenten ligger mellom 1 og 2 pct., heller litt nærmere 1 pct. Forholdsvis har NS fått sterkt tilslutning i Nord Norge, minst på Vestlandet og Østlandet. I Trondelag og på Sørlandet er det litt forskjellig. I enkelte bygder er det mange quislinger, andre steder er kanskje fri for denne rasen og ordførere må ofte entes fra andre bygder. Disse rene bygdene vil framover tiden innta hederslassen blandt landets kommuner. På Østlandet er det Oppland fylke som har leid nazier og her kommer Østre Toten som en desidert nr. 1 med hele 3 pct. quislinger. Minst den samme prosenten skal også Beitstad i Nord Trondelag ha. Orvrig ligger naziprosenten over Østlandet jamt over omkring 1 pct både i byer og bygder. Oslo kanskje unntatt der jo utskuddet fra hele landet har sett for å samle seg. Det er flere kjente navn både fra Vestlandet og Trondelag som i det siste har meldt seg ut av partiet. Stemningen mot nazi er eldres bitreast på Vestlandet og Sørlandet der de fleste provokasjoner har funnet sted.

Kirkestriden går stille for seg. Prestene nedlegger sine embeter fort ekk over hele landet. Men også her står Nord Norge noe etter, men dette skyldes vanskene for prestene i de avsidesliggende landsdeler i å orientere seg. Arclene tar lenger tid å komme fram til disse strek. Biskop Hille har intet sitt siden han ifarte seg bispekapå igjen etter avskjeden. Det er etter tysk ordre at myndighetene er blitt forsiktigere overfor kirkekfolk, våre egne nazier ville jo ta bispenes hoder uten skånsel. Berggrav er internert på sitt fødested i Asker og har det etter forholdene bra. - Lærerne er framleis på Kirkenes, men fyllestgjørende opplysninger om deres tilfelles foreligger ikke. Ellers går skolene sin gang og lærerne får sine lønninger uten å stå i samandet eller undervise i nazismen. Myndighetene fikk den sterkeste respekt for en motstand de hadde blandt lærerstanden. De billass med brever og det sprakte postvesen som følge av protestene til Terboven fra hele Østlandet og enhendig skrevet av alle foreldrene ga riksommisjonen noe å tenke på. Gjenatte ganger har det hendt at på skoler som har nazilærere at foreldrene har sett opp på skolene i stedet for barna og gitt lærerpersonelet kraftig bekjed om at all nazipropaganda frabes ellers ville foreldrene selv sørge for barnas oppmønstring. Et slikt mot, enighet og handlekraft får nazistene bukt med.

En fantastisk "svarthandel og snikhandel" foregår over hele landet og politiet og priskontrollen står så maktelesse at Terboven i en tale nylig måtte kremppe med at den slags forseelser heretter ville bli straffet så hardt at et kunde komme til å falle hoder. Det hjelper vel lite for alle er implisert ikke minst nazistene selv. Den svære svarthandelaffären i Furnes f. eks. ble stillhet henlagt fordi en rekke framtrædende nazister var implisert, bl.a. ordføreren i Hamar. Dette bidro dog til at priskontrolleren og flere av hans nærmeste meldte seg ut. Korruptionen var tykk også under det gamle regime, så da, men nå mente de den var blitt ti ganger verre.

På det siste møte i representantskapet i Norges Bank instegikk direktør Rygg propagandaen om at arbeidsløsheten skal være avskaffet her i landet. Det har aldri før vært utført så mye uproduktivt arbeid her i landet som nå, sa Rygg, og finansministr Blehr måtte sluke denne pillen med stort begvær. Nasjonal Samling har hatt Jonsokstemne på Hamar under farerens presidium. Hanarenserne mottok stemmelyden bak nedrullede gardiner og det var nesten ikke en byens borgere å se pågaten hele dagen. Tale-Gudbrand tordnet mot dem som sat bak gardinene.

Krigsoperasjonene går ennå i aksens favor. London sier at en må være forberedt på at så vil skje hele dette året. Farer til neste år kommer Amerika med for alvor. Det vil ta tid å få renset ut djevelskapen, men det er en trost at jo lenger det varer jo grundigere blir sensingsprosessen.

(Send bladet videre til naboen hvis han er god jessing. Virk munntlig på quislinger eller stripete som De mener er mottakelige for fornuft. Men vakt Dem vel for folk De kan misstru for angiveri.)

Leve Kongen og Frelsandet!

Utkommer nå og da på forskjellige kanter av landet. Juni 1942

Med sensasjonelle overskrifter kunde avisene for en tid siden melde at russiske fanger underoffiserer hadde ett opp til nordmenn i Nord Norge. Artikkelen var dessverre avfattet i en stil som i klossethet og troskyldighet ikke lille fullas og det er derfor så altfor mange som lo og rystet på høret da de leste den og trodde ikke på dens sannferdighet. Det er beklagelig, og nå meldes det at russerne for alvor har rykket inn i Nord Norge og har lett ett opp til hele tyske divisjoner og etter seg stadig videre sørover. Beklagelig er det likevel at russerne må hit til Norge for å få seg godbiter, og i samme nommer av avisene, der kanibalismen i Nord Norge ble omtalt, sto et at folk i Leningrad døde av sult i millionvis. At slike kan hende i kanibalismens heimland er uforklarlig. - Men fra spsk til alvor. Beretningen om de to russeres måltid i Nord Norge tok det nazipressen lang tid å lage. Visredaksjonene ut over landet var hele to måneder i forveien varslet om at en vilde komme. Men det varte og det rakk før den kom. Formentlig var det fotografiene som skulde inn i avisene som det var vansker med å skaffe tilslutte. Det er seinere blitt opplyst at bildene i avisene som skulde forestille russere var to hirdmenn fra Oslo. - På Borgartinget i Sarpsborg kom Quisling denne historien med at han selv en gang hadde vært vitne til at en russe hadde spist opp en annen. Avismeldingen trengte nok denne oppstiveren. Men Quisling ser jo så meget i denne tid. På sin lynvisitt ved ronten nylig så han også 2000 fly ramle ned over en flyplass samtidig. Det er bare når fereren reiser ut med sin bil fra sitt slott på Bygdsøy at han ryper så dypt ned i bilen at hverken han selv eller andre kan se noe.

Den kvinnelige arbeidstjeneste, som er ren nazistisk, har hatt en uheldig sommer. Det blir meldt fra Sørlandet og Vestlandet at etter at "damene" hadde fått installert seg i kommunelokaler og skoler og meldte seg til tjeneste i bygdene var det ingen som hadde bruk for dem. Og nå meldes det samme fra Østlandet. Et par stripete gårdbrukere i en bygd meldte seg på kvinemarkedet, men når de fikk høre at ingen andre i bygda ville ha denne hjelten trakk de seg tilbake og nå er hele kvinneklokkene uten arbeid og vet ikke hvor de skal gjøre av seg. Det gjelder å holde seg klar også av denne ormen for nazismen. Når oppgjørets dag kommer blir det spørsmål om hver enkelt rulleblad er rent eller ikke.

Det herbker stor uklarhet blandt folk om den krigspolitiske situasjonen. Sommeren og ønskemål skjuler så alt for lett de virkelige forhold og realiteter. Helt fra 1940 har det hett med stor skräskkerhet blandt folk at om tre måneder vil krigen være slutt med tysk nederlag. Slik heter det også i disse dagene, om tre måneder vil krigen være slutt. Vi er alle optimister, en å tro på slike sludder som at tyskerne kan tape krigen alt i år, er idiote. Det fins ikke tegn som taler for det. London eller Washington har aldri antydet en slik mulighet. Helt fra første dag krigen brast ut har f.eks. Churchill pekt på årene 1944 og 45 som avslutning på krigen. Siden har også Spania kommet med og situasjonen er blitt ennå mer komplisert. Våre egne folk i London har også gjennom radioen stadig advart oss mot å stille forventningene i retning av en kortvarig krig. Husk på at forrige verdenskrig varte i fire år på tross av at Tyskland dengang kjempet mot hele den øvrige verden og var ikke på langt nær så godt rustet som nå. Og England var dårligere rustet nå enn sådengang. Vi skal være innstilt på en langvarig krig og gjerne snakke om det til tyskere og quislinger når leilighet gis. Det virker deprimerende på disse folk å høre tale om en lang krig enda, for de kjenner at tida arbeider for de allierte. Denne krigen vil bli avgjort på sjøen, sa Worm Müller i en tale fra London nylig, og en slik krig over alle verdenshav må bli av lang varighet.

Som nevnt i nr. 5 florerer svarthandelen og snikhandelen. På Østlandet betales nå potetene med kr 150 for tenna og flesket med 10 kr. og oppover pr. kilo. Det er folk som har god råd som betaler disse prisene. Folk med dårlig råd får nok varene billigere, undertida gratis. Samfunnsånden og solidariteten er mensterverdig som det summer seg et kulturfolk. Og bøndene er bestemt på at det de avler på jorda i år skal gå til de norske forbuktre ad den ene eller den andre vei. For god betaling eller helt gratis.

(Husk alltid å brenne konvolutteren som disse brever blir sendt i.)

Som vi flere ganger har skrevet i dette blad måtte en vente flere tyske seire framover sommeren. Den første kom som noe av en overraskelse i Libya, men det ser ut til å ha vært plan i britenes tilbakegang, for det er meget sparsomt med hva tyskerne har å melde om fanger og krigsbytte. Det er praktisk talt intet. En skal ikke se hørt fra den mulighet at britene ikke har hatt noe imot å vekke egypterne for å få mer hjelp av dem. Dessuten blir nå komme tilførsselslinjer i sanderkenen faretruende lange. På den andre siden har nok Middelhavskrigen vært en farlig felle for den britiske flåten som har hatt meget store tap der nede.- Den andre tyske seieren kom med erobringens av Sebastopol. Tyskerne kaller den verdens sterkeste festning, men det har tyskerne sagt om alle festninger de har erovert hit-til. En skal i samband med denne erovingen huske på at tyskerne tok Sebastopol også under den forrige verdenskrigen sammen med hele Krimhalvøya og større deler av Ukraina, men de vant ikke krigen for det. Ny tysk framgang kan sikkert ventes framover, men det later til at russerne er gått til voldsomme motangrep, og det tyske hærmeldinger som sier meget mellom linjene, har i noen dager haft et beskjedent utstyr i avisene.

En del folk her heime tar til å bli utsomfide over den tyske framgangen og mange holder på å miste motet og håpet. Denne utviklingen må motarbeides. Et hvert tenkende menneske må forstå at det ikke kan lykkes for de demokratiske stormakter å reise en hær på noen få år som med held kan opppta kampen med innevede førsteklasses armeer som den tyske og den japanske. Det vil ta lang tid før slike armeer kan stå ferdige i England og Amerika som ikke en gang hadde alminnelig verneplikt så før krigen brøt ut. England hadde nettopp innført den. En del folk har gått og går framleis og venter på alliert invasjon i Norge og hevder at dette er lovet fra London. De skyrter for mye i London, sier de, og viser tilbøyelighet til å gi opp kampen etter de siste tyske seiersmeldingene. For det første må folk forstå at Norge nærmest må betraktes som uinntaklig fra den stund tyskerne satte seg fast på alle strategiske punkter og deres hærmakt ennå er effektiv. Forholdet vilde ha vært det samme om engelskmennene hadde kommet først. For det annet er det ikke lovet noen invasjon fra engelsk-norsk side hverken i år eller til neste år. Høe slikt vilde være hassard så lenge den tyske krigsmaskinen er effektiv og det er den anda og viå nok vedvare å være det ennå noen tid. Fra London og Washington er det ofte blitt sagt at vendepunktet i krigen først vil komme ved først ved årsskiftet 1942-43 eller en gang ut i neste år. Og etter at vendepunktet er nådd er en på det rene med at krigen ennå vil være lenge. Dette må nå innprentes i den store masse her i landet som mangler utenrikspolitisk og militærpolitisk dommekraft. Ellers kan det være fare for at massen en vakker dag i skuffelse, missret og bitterhet kaster seg i armene på quislingene, og da er altvåpent ute for landet vårt. Skulde likevel freden og friheten komme før vi har regnet med det, blir jo bare gleden så mye sterre.

For å samle medlemmer har quislingene forsterket sin agitasjon om at den eneste veien til Norges redning går gjennom Nasjonal Samling. De vet det selv at dette ikke er riktig, men de tror at enfoldige mennesker skal bite på det. Faktum er nemlig det at NS' mål er et Norge der Tyskland for framtidens skull skal ha militære støttepunkter og dermed også den militære makt. De bygger jo ikke flåtehamner og flyplasser av verdensformat bare for denne krigens skyld. Opprinnelig var det neppe tyskernes hensikt å besette landet for alle tider, men våre NS-folk har interesse av det da de ikke kan holde seg ved makten uten de tyske bajonetter. Det er også NS-folket som står bak all terroren her i landet. Per disse fikk dannet sitt "ministerium" den 25. september 1940 var det lite av terroren og torturen og tyskerne var mer medgjørige. Men denne dato beted vendepunktet til de merkeste dager i Norges historie.